

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**АНАЛІЗ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА
ПІДПРИЄМСТВІ**

Виконавець: здобувач другого рівня вищої освіти, групи м2ФС-з

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Орлов Олексій Аркадійович

Керівник: к.е.н., доцент Кіркова Н.П.

Рецензент: к.е.н., доцент Катерина Леміш

Запоріжжя – 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧОК СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ ТЕРМІНІВ	
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУТНОСТІ, КЛАСИФІКАЦІЇ ТА РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ.....	9
1.1. Економічна сутність грошових коштів.....	9
1.2. Класифікація грошових коштів та їх руху.....	20
1.3. Форми організації операцій з грошовими коштами	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ НАЯВНОСТІ, РУХУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПП «Бойко».....	32
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	32
2.2. Аналіз обсягу та складу грошових активів підприємства.....	44
2.3. Аналіз руху грошових коштів підприємства.....	48
2.4. Аналіз ефективності використання грошових активів підприємства.....	55
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	58
3.1. Моделювання впливу факторів на зміну залишку грошових активів підприємства.....	64
3.2. Оптимізація грошових потоків підприємства	68
3.3. Прогноз балансу та фінансового стану підприємства з урахування оптимізації.....	78
ВИСНОВКИ.....	85
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89
ДОДАТКИ.....	

ВСТУП

Актуальність теми. Реформування та розвиток економіки України характеризується ускладненням фінансово-господарських зв'язків між суб'єктами підприємницької діяльності, посиленням конкуренції, активним впровадженням інформаційних технологій, удосконаленням методів ринкового регулювання і контролю та покликано пришвидшити процес інтеграції країни у світову спільноту. Зростання темпів розвитку вказаних явищ вимагає від суб'єктів господарювання якнайшвидшого досягнення та утримання в довгостроковій перспективі максимального значення фінансової стійкості, ознакою якої є здатність підприємства генерувати грошові потоки, які забезпечують його потреби в грошових коштах для здійснення власної діяльності. За цих умов на перший план виходить прийняття рішень оперативного, тактичного і стратегічного характеру щодо управління грошовими коштами, якість яких напряду залежить від особи, що їх приймає та її особистих характеристик: рівня знань, досвіду і таланту. Останні базуються на інформації, яка узагальнюється різноманітними службами підприємства, центральне місце серед яких займає фінансова. Таким чином, облікова інформація грошових коштів та їх еквівалентів як найбільш ліквідної частини оборотних активів є однією з основних ланок управлінського процесу, спрямованого на забезпечення і подальше покращення фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства.

Підприємства торгівлі в ході своєї діяльності постійно підтримують фінансові взаємовідносини з іншими підприємствами й організаціями, працівниками підприємства та окремими особами, тому зростає потреба всіх рівнів управління у своєчасній і достовірній інформації, що забезпечує прийняття обґрунтованих рішень. У зв'язку з цим роль обліку грошових коштів на підприємствах торгівлі набуває широкого значення.

Вдосконалення організації обліку грошових коштів, застосування ефективнішої методики з обліку грошових коштів залишається одним з

найактуальніших питань, оскільки від наявності у підприємства грошових коштів залежить його платоспроможність, конкурентоспроможність, а звідти ефективна діяльність підприємства та його подальший розвиток. У процесі тривалого розвитку ще з давніх часів проблема обліку грошових коштів ніколи не втрачала своєї актуальності і завжди залишалась дискусійним питанням, що знайшло своє відображення у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів: Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, Л.О.Лиголенко, М.В. Кужельного, Г.В.Ситник, Л.К. Сука, Л.С. Яструбецької, І.А.Бланка, О.С.Височана та ін.

Напрацювання цих науковців охоплюють широкий діапазон питань, пов'язаних з ефективністю управління грошових коштів та їх еквівалентів та дотичними темами (аналіз грошових коштів, облік та контроль фінансових інвестицій, управління грошовими потоками тощо), що водночас потребує поглибити та удосконалити ці дослідження.

Грошовим коштам належить значне місце в життєдіяльності торговельних підприємств. Вони є вираженням оборотних коштів на стадіях постачання і реалізації та вираженням капіталу підприємства, який спрямований на забезпечення його повноцінного функціонування.

Метою кваліфікаційної роботи є удосконалення організації обліку та підвищення ефективності використання грошових коштів на підприємстві. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити економічну сутність та класифікацію грошових коштів та їх руху (грошових потоків);
- вивчити особливості організації обліку грошових коштів на конкретному підприємстві та виявити недоліки;
- проаналізувати стан розрахункової дисципліни на підприємстві та ефективність використання грошових коштів;
- розробити заходи відносно удосконалення організації обліку грошових коштів та підвищення ефективності їх використання.

Об'єктом дослідження є організація обліку та аналіз використання грошових коштів в оптовому складі продуктів ПП "Бойко".

В основу дослідження покладено базові положення економічної теорії, висновки, сформульовані в наукових працях вітчизняних і зарубіжних дослідників бухгалтерського, фінансового і управлінського обліку. Інформаційну базу роботи становлять закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні документи з регулювання обліку і аналізу грошових коштів та грошових потоків.

Для вирішення поставлених завдань використано методи теоретичного узагальнення і порівняння (розкриття економічної природи грошових коштів), причинно-наслідкового та абстрактно-логічного зв'язку (удосконалення класифікації грошових потоків), аналізу і синтезу (виявлення основних напрямів удосконалення методики обліку грошових коштів на підприємстві), статистичні та економіко-математичні методи (встановлення характеру зв'язку руху грошових коштів із зміною обсягів реалізації, прибутку та обґрунтування вибору методики складання Звіту про рух грошових коштів), методи абстрагування та моделювання (визначення основних напрямів ретроспективного та прогностного аналізу грошових потоків).

Робота виконана на сторінках комп'ютерного тексту, містить вступ, 3 розділи, висновки, рекомендації, перелік використаних джерел, який складається з 70 найменувань.

ВИСНОВКИ

Оптимізація грошових коштів залишається одним з найактуальніших питань, оскільки від наявності у підприємства грошових коштів залежить його платоспроможність та конкурентоспроможність. На підставі проведених досліджень економічної сутності та класифікації грошових коштів та їх руху можна зробити наступні висновки:

У фінансових, економічних науках та бухгалтерському обліку вживають різні словосполучення: «грошові кошти», «грошові засоби», «грошові активи». Проаналізувавши визначення поняття «гроші», яке подається вітчизняними і закордонними авторами, можна дійти до висновку, що переважна їх кількість визначають його як «товар» або як «засіб». Більш повно та комплексно сутність грошей розкривається у їх функціях, як засобів обігу, міри вартості, засобів нагромадження та утворення скарбів, засобів платежу та ін.

Для правильного розуміння, ефективного управління, постійного контролю і коректного обліку грошові кошти та їх еквіваленти класифікуються за наступними ознаками: за формою існування, за видами валюти, за обмеженістю у напрямках використання, за місцем зберігання.

Більшість операцій, що здійснюються на підприємствах, пов'язано з рухом грошових коштів. Рух грошових коштів характеризує грошовий потік підприємства. У сучасній науковій та навчально-практичній економічній літературі фінансова категорія «грошовий потік» не має належного висвітлення, оскільки відсутній єдиний підхід до її тлумачення. Проведені дослідження дали змогу сформулювати уточнене поняття, що грошовий потік – це сукупність залежних від часу надходжень (позитивний грошовий потік) і виплат (від'ємний грошовий потік) грошових коштів, що виникають в процесі господарської діяльності підприємств.

Дослідження організації обліку операцій з грошовими коштами та аналізу руху і ефективності їх використання за даними ПП«Бойко» дають змогу зробити наступні висновки:

Діяльність підприємства спрямована на задоволення потреб суспільства продуктами харчування. Протягом аналізованого періоду простежується тенденція до спаду реалізації продукції на підприємстві, про що свідчить динаміка виручки від реалізації. За останні два роки вартісний обсяг реалізації скоротився на 101,7 тис. грн. (або 30,9 %) порівняно з 2021 роком. Таке зменшення пов'язане, головним чином, зі скороченням фізичного обсягу реалізації продукції та собівартості продукції підприємства.

Найбільше надходження грошових коштів від операційної діяльності підприємство мало у 2021 році. Основну частку у джерелах надходження грошових коштів займає виручка від реалізації продукції, а саме: 93,2% – у 2021 році, 86,1% – у 2022 році, 94,1% – у 2023 році.

У той же час, сам обсяг виручки від реалізації продукції стрімко падає. Протягом трьох років підприємство отримувало грошові кошти від реалізації інших оборотних активів. Питома вага цього джерела надходження грошей найбільшу величину мала у 2022 році – 15,3%. Інакше кажучи, підприємство недостатність грошових активів для здійснення операційної діяльності в результаті падіння обсягів виробництва, несвоєчасності повернення коштів від дебіторів намагалося поповнити саме таким шляхом.

Витрачання коштів від операційної діяльності у 2022, 2023 роках перевищувало їх надходження на 16,1 тис. грн. та 1,0 тис. грн. відповідно. Цьому сприяло підвищення витрат, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції. Підприємство утримує в господарському обороті значну суму поточних зобов'язань за розрахунками, яка постійно зростає.

Обсяг вхідного потоку грошових коштів по підприємству порівняно з 2021 роком зменшився на 148,0 тис. грн., а відносно 2022 року – на 98,0 тис. грн. і у 2023 році складає 310,9 тис. грн., що на 32,3% менше ніж у 2021 році та на 24% проти 2022 року.

Основну частку від загального надходження грошових коштів протягом останніх трьох років займають надходження від операційної діяльності: 96,0% – у 2022 році та по 100,0% – у 2021 та 2023 роках. Частка виручки від реалізації на цей час зросла з 86,0% до 87,6%. Однак недостатність грошових коштів від

поточної діяльності вимусили підприємство реалізувати основні засоби та необоротні активи на суму 4,0 тис. грн. та збільшити надходження коштів від реалізації оборотних активів (58,1 тис.грн.). Підприємство утримує також значну суму коштів кредиторів для здійснення господарської діяльності.

Основними напрямками використання грошових коштів підприємства є здійснення операційної діяльності. У 2023 році сума грошових коштів, спрямованих на здійснення операційної діяльності, склала 311,9 тис.грн., або 100,0% від загального їх розміру проти 97,3% в 2021 році.

Проведені досліджені та виявлені недоліки довели доцільність впровадження на підприємстві розробки моделі оптимізації залишку грошей, яка базується на використанні загальних засад та методичного інструментарію теорії управління матеріальними запасами, оскільки цілі та обмеження їх формування приблизно однакові. Оцінка фінансового стану за даними прогнозних балансів свідчить, що при дотриманні прийнятих рішень підприємство дещо покращить фінансовий стан, зокрема:

- зменшиться розмір дефіциту власного оборотного капіталу за остаточним варіантом на 15,9 тис.грн.;
- збільшиться коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом з -5,424 у 2023 році до -2,367 у прогнозованому періоді;
- відбудуться зміни у бік покращення структури капіталу, а саме – частка оборотних активів у валюті балансу зросте майже у двічі за остаточним прогнозом та у 1,7 рази за другим;
- підвищиться значення коефіцієнту співвідношення активів, що є досить актуальним для суб'єкту дослідження, так як засвідчує про зміни у структурі майна у бік збільшення питомої ваги мобільних активів;
- покращаться показники платоспроможності. Так, коефіцієнт абсолютної платоспроможності за остаточним прогнозом виросте у 9,3 рази (значення цього показника особливо цікавить постачальників), проміжного покриття – у 2,3 рази, загальної ліквідності – у 1,9 рази. Зокрема, за 2011 рік коефіцієнт загальної ліквідності має можливість зрости до 0,297, тобто порівняно з

аналогічним періодом минулого року розмір оборотних коштів, що припадає на 1 грн. поточних зобов'язань, збільшиться на 14 коп.;

У той же час необхідно відмітити неоднозначні зміни фінансової ситуації на підприємстві. З одного боку, спостерігається погіршення показників фінансової стійкості, з другого покращення показників платоспроможності. Так, коефіцієнт економічної незалежності по підприємству на 31.12.2023 року склав 0,307, що нижче за норматив, а на 31.12.2021 року його величина зменшилась до 0,295. Зниження відбуваються і за показниками фінансування, фінансової стійкості. Основними причинами таких змін є скорочення розміру власного капіталу з одночасним зростанням поточних зобов'язань.

Таким чином, отримані значення вказують на можливість деякого покращання діяльності підприємства в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Але незначне підвищення ефективності використання фінансових ресурсів не знешкодили негативну тенденцію до зниження показників фінансової стійкості. Підприємство все ще знаходиться в стадії глибокої кризи і лише вірний вибір стратегії розвитку дозволить йому подолати кризові явища.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цивільний кодекс України від 16.01.03 № 435-IV / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р № 996 – XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст] : закон України від 16.07.99р. № 996-ХІV[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. № 87[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. № 87 із змінами і доповненнями, внесеними згідно з наказами Міністерства фінансів України від 28.01.00р. №15 і 30.11.00р. №304[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
6. МСБО 7 Звіт про рух грошових коштів[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
7. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 19.02.01 № 72[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. № 291 зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21.12.99р. за № 892/4185[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua
9. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних активів, грошових коштів, документів та розрахунків

затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1994р. № 69[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua

10. Інструкція Національного банку України № 4 «Про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України» затверджена постановою Правління Національного банку України від 13.10.97р. № 335.

11. Інструкція Національного банку України №3 «Про відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті» затверджена постановою Правління Національного банку України від 27.05.96р. № 121 із змінами і доповненнями, внесеними постановами Правління Національного банку України[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua

12. Інструкція №7 «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті», затверджена Постановою Правління НБУ №22 від 21.01.2004 р.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua

13. Наказ Держкомстату України «Про затвердження типових форм первинного обліку касових операцій» від 15.02.96р. № 51[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua

14. Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», наказ Міністерства Фінансів України від 24.05.95 г. № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ligazakon.ua

15. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку. Затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356.

16. Лист Міністерства Фінансів України від 14.01.2011 р. N 31-34020-06-5/893 «Про складення фінансової звітності за 2023 рік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.nau.ua

17. Белолипецкий В.Г. Финансы фирмы: [курс лекций] / В.Г. Белолипецкий, И.П. Мерзлякова. – М.: ИНФРА-М, 1998. – 298 с.

18. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: [підручник] / М.Т. Білуха – К.: 2000. – 692 с.

19. Бланк И.А. Управление денежными потоками / И.А. Бланк. – К. : МП «ИТЕМ ЛТД», СП «АДЕФ-Украина», 2002. – 735 с.
20. Бланк И.А. Управление финансовой стабилизацией предприятия. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2003. – 246 с.
21. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учебный курс / д. э. н. И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2006. – 656 с.
22. Бойчук І. М. Економіка підприємства. – К.: Каравела, 2021. – 242 с.
20. Бутинець Т. А., Чижевська Л. В., Береза С. Л. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050201 «Менеджмент організації» та 7.050107 «Економіка підприємств». / Т. А. Бутинець, Л. В. Чижевська, С. Л. Береза; За ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – Житомир: ЖІТІ, 2021. – 672 с.
21. Бутинець Ф. Ф. Економічний аналіз: Навч. посібник. – Житомир: Рута, 2021. – 680 с.
22. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». – Житомир: ЖІТІ, 2022. – 440 с.
23. Бутинець Ф. Ф., Войналович О. П., Томашевська І. Л. Організація бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За редакцією д.е.н., проф. Ф. Ф. Бутиця. – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 528 с.
24. Бутинець Ф.Ф., Лайчук С.М., Олійник О.В. Організація бухгалтерського обліку: Підручник.- Житомир: ПП «Рута», 2002. – 592 с.
25. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – Житомир: ПП «Рута», 2022. – 756 с.
26. Бухгалтерський облік і фінансова звітність: навчальний практичний посібник за редакцією Голова С.Ф. Дніпропетровськ: ПП«Баланс- клуб», 2000. - 768с.
27. Височан О.С. Наукові підходи до визначення понять «гроші» та

«грошові кошти» / О. С. Височан // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – 2005. – № 18. – С. 27–33.

28. Гриньова В. М., Коюда В. О. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 423 с.

29. Давидов Г.М.Аудит: Навч.посібник. – К.: Товариство «Знання», 2022. – 222 с.

30. Економіка підприємства: Підручник / За ред. Покропивного С. В. – К.: КНЕУ, 2006. – 528 с.

31. Економічний довідник: За ред. Мочерного С. В. – К.: Феміна, 2021. – 368 с.

32. Загородній А.Г. Облік і аудит: [термінологічний словник] / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Г.О. Партин. – Львів : «Центр Європи», 2002. – 671 с.

33. Кожанова Є. П., Отенко І. П. Економічний аналіз. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 312 с.

34. Кім Г.М., Сопко В.В., Кім С.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник – к.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440с

35. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. - К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 460 с.

36. Крамаренко В. І., Холод Б. І. та ін. Управління ресурсами підприємства: Навч. посібник: Центр навчальної літератури, 2007, – 288 с.

37. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 520 с.

38. Кривоносов Ю.Г., Грабова Н.М. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках. – К., «А.С.К.», 2002. – 286с.

39. Кужельний М. В., Лінник В. Г. Теорія бухгалтерського обліку. – К.: Вид-во КНЕУ, 2007. – 331 с.

40. Кузьминский А. Н. и др. Аудит: Практ. пособие. – К.: Учет-информ, 2006. – 283 с.

41. Лігоненко Л.О., Ситник Г.В. Управління грошовими потоками: Навч. посіб. – К.: Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т., 2005. – 255с.
42. Лишиленко А. В. Бухгалтерськийучет. Учебник 2-е изд., перраб. и доп. – К.: Центр учебнойлитературы, 2011. – 707 с.
43. Лишиленко О. В. Теорія бухгалтерського обліку. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 214 с.
44. Малюга Н. М. Теорія бухгалтерського обліку. Збірник прав: Навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит». – Житомир: ПП «Рута», 2021. – 480 с.
45. Німчинов П. П. Загальна теорія бухгалтерського обліку. – К.: Вища школа, 2007. – 240 с.
46. Осовська Г.В., Юшкевич О.О., Завадський Й.С. «Економічний словник». – Київ: Кондор, 2007. – 358
47. Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз.– К.: КНЕУ, 2021. – 408 с.
48. Папковская П.Я. Курс теориибухгалтерскогоучета: [учебноепособие] / П.Я. Папковская. – Мн. : ООО «Информпресс», 2000. – 216 с.
49. Подольська В. О., Тарасюк І. Ю. Фінансовий аналіз. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2021. – 179 с.
50. Подольська В. О., Яріш О. В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
51. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.
52. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник.–Тернопіль: Карт-боланш, 2002.– 628с.
53. Р. Казакова. Денежныесредства. Расчеты.– К.: Новаябухгалтерия 2001. – 352 с.
54. Скрипан О. П., Палюх М. С. Бухгалтерський облік: Навч. посібник для економічних спеціальностей вищих закладів освіти III та IV рівнів акредитації. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 496 с.
55. Сопко В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку,

економічного контролю і аналізу: Підручник. – К., 2000. – 260с.

56. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2007. – 578 с.

57. Старостенко Г. Г., Мірко Н. В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 224 с.

58. Стельмащук А. М., Смоленюк П. С. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 528 с.

59. Сук Л. К., Сук П. Л. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: Знання, 2021. – 471 с.

60. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

61. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. – 6-те вид. – Київ: А.С.К., - 784с.

62. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2000. - 460 с.

63. Фінансовий аналіз: Навчальний посіб. / Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш та ін.; За ред. проф. Г.В. Митрофанова. – К.: Київ нац. торг.-екон. ун-т.: 2002, - 301 с.

64. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник / За ред. проф. Г. Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2021. – 496 с.

65. Финансовый менеджмент: теория и практика. – 3-е изд., перераб. и доп. / Под ред. Е.С.Стойановой. – М.: Перспектива, 2003. – 656 с.

66. Чабанова Н.В. Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік. – К.: Академія, 2002. – 480 с.

67. Череп А. В. Економічний аналіз: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2007. – 405 с.

68. Черелевский Л.М. Економічний аналіз на підприємствах промисловості і торгівлі. – К., 2003. – 473 с.

69. Шеремет А. Д. Методика финансового анализа: Учеб. пособие /

Шеремет А. Д., Сайфулин Р. С., Негашев Е. В. – М.: Инфра-М, 2007. – 208 с.

70. Яструбецька, Л. С. Організаційно-економічний механізм управління грошовими потоками промислових підприємств України [Текст] : автореф. дис на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.02.03 «Організація, управління, планування і регулювання економіки» / Л. С Яструбецька – Л., 2006. 20 с.